

Eetana Nga Uusu-uusu A Jon

?A tei ni e uusue uusu-uusu ienini?

Uusu-uusu ienini e ka'a unue ike uri a tei ni e uusue, ta'e mo rato aana soihaada'inge oto wau i na'o kire unue uri a Jon Hurula'aa ni e uusue puke ie maholo e repo oto, ola mala siwe aawalai helisi i purine hutelana a Jisas (90 A.D.). A Jon Hurula'aa ingeie kalena Sepedi na aasine a Jemes nge a Herod Inemaui e horo maesie. A Jon e uusue no'one Tataroha Diana a Jon, na Ruana na Oolune nga Uusu-uusu a Jon, na puke Haata'inge. Maholo a Jon Hurula'aa e repo, ingeie nge na'ohai mwane haahie soihaada'inge wau aana huilume i Epesas.

?E uusue uusu-uusu ienini hunie kira tei?

Uusu-uusu ienini e ka'a unue ike uri ko lae hunie a tei, ta'e mo rato oto i na'o kire unue no'one uri e lae hunie kira hiiwalaimoli aana Jisas aana mo po'o ni henue kara'inie huilume i Epesas.

?Nga taa e rau-reu maholo e uusue uusu-uusu ienini?

Ngaeta mo ha'a-uusuli eero-eero kire aehota huni ha'a-uusulie mwala uri walu ola nge kire to'o aana mei sape, kire mani aela. Na kire ko ha'a-uusuli lo'u uri mo ola nge kire ka'a to'o aana ike mei sape mala mo ensel na mo li'oa, ta'e ikire mola ni kire diana. Aena ne'isaenga takalo ngeena,

mo ha'a-uusuli eero-eero kire unue uri a Jisas ingeie Kalena God taane, ta'e e ka'a ne'i iinoni ike to'ohuu pe'ie mei sape mala sapeka. Kire ko ha'atakaloa mwala lo'u uri lulu i sulilana a Jisas e sa'a tohungai pe'ie ike iinoni huni helesie maurihe huu, ta'e iinoni e sai helesie maurihe huu mola aena aana e to'o aana saenanaunge mumuni mala saenanaunge mo ha'a-uusuli eero-eero. Oto aena aana kire ko unue uri saenanaunge mola ni e roro'a, kire unue no'one uri nga taa o ko esuie pe'ie sapemu e ka'a hi'e ike. Oto kire ko ha'atakaloa mwala mwaanie tala oodo na manata-diananga hunie ta'ena nga iini.

?E uusue uusu-uusu ienini huni taa?

A Jon Hurula'aa e to'o aana e ro mei eehu'i ne'isaenga aana maholo e uusue uusu-uusu ienini. Eetana uri huni ha'asusue kira hiiwalaimoli aana ii'onga ikire tararuru pe'ie a Jisas Kraes. Ruana nga mei ne'isaenga uri huni ha'apasulire mwaanie mo ha'a-uusulinge eero-eero nge ko aehota ngeena, aena aana e ka'a to'ohuu na e sai waelie ii'o-rurunge aana soihaada'inge. Oto huni uure honosie ha'a-uusulinge urine, a Jon Hurula'aa e haata'i diana aana uri a Jisas Kraes e ne'i iinoni to'ohuu pe'ie mei sape. E he'i ha'a-uusulire lo'u uri mo iini ko hiiwalaimoli aana a Jisas to'ohuu, kire ke manata diana no'one hunire hailiu.

?Nga taa ni mo pweu ni wala i laona uusu-uusu ienini?

sai-olanga, hiiwalaimolinge, manata-diananga,
raa-raa, mo mwela, ii'o-rurunge, Mama'a,
Kale

?Nga taa ni ngaeta mo eehu'i tatala i laona uusu-
uusu ienini?

1 Jon 1:8-10, 1 Jon 3:1-2, 1 Jon 4:16-18

?Nga taa ni mo eehu'i ne'isaenga i laona uusu-
uusu ienini?

A Jon ko ere ha'awalaimoli'aa uri a Kraes e ne'i
iinoni to'ohuu.

(1:1-4)

Tolaha ni raa-raa e ka'a pwaidora ike pe'ie mo
tolaha tata'ala aana rodohono.

(1:5—2:29)

Tolahaka ko haata'inie uri ikie mo kalena God
wa mo kalena a Satan.

(3:1-24)

Kie ke oohongie mo li'oa uri kire uure
mwaanie a God to'ohuu wa ha'ike.

(4:1-6)

A God oto aahu'ine manata-diananga.

(4:7-21)

O ko manata diana hunie a God to'ohuu, nge o
ke manata diana no'one hunie mo kalena.

(5:1-21)

A Jon Ko Ha'awalaimoli'aa

Uri A Kraes

E Ne'i Iinoni To'ohuu

¹ Ie melu ko uusue uusu-uusu huni'omu i sulie
tohungie iinoni e uure oto mai aehotalana, nge
ingeie mei Wala ni Meurihe. Melu ko uusue oto
mala melu rongoa aana aalingameelu, na melu
leesie aana maameelu. Melu to'omaaie, na melu
hele aana oto aana ki'imeelu.

² Maurihe Huu nge melu ko ha'arongo'omu aana ie, e ii'o oto wau i na'o pe'ie a Mama'a. Oto haata'inilana e lae huni'emeelu na melu leesie, na melu saie uri e to'ohuu oto.

³ Melu ko ha'arongo'omu urine aana nga taa melu leesie na melu rongoa, hunie uri i'omu no'one omu ke ii'o ruru pe'i'emeelu aana ii'orurunge pe'ie a Mama'a na a Kalena, Jisas Kraes.

⁴ Melu ko uusu-uusu huni'omu urine, uri hunie omu ke honu eeni ilenimwa'enga no'one pe'i'emeelu.

A God Oto Raa-raa

⁵ Na mei wala melu rongoa mwaanie a Kale ka'u oto melu ko ha'arongo'omu aana nge uri a God oto raa-raa, na nga mei rodohono ha'ike lo'u aana oto oo'oo.

⁶ Oto mala kie ko unue uri kie ii'o ruru pe'ie a God, ta'e kie ko talei o'o'o mola i laona rodohono, ikie mo iinoni eero-eero mola na kie ka'a lulu i sulie ike walaimolinge.

⁷ Ta'e mala uri kie ko ii'o i laona raa-raa mala a God no'one ko ii'o i laona raa-raa, nge kie ke ii'o ruru pe'ikie hailiu, na apune Kalena, a Jisas, ke si ha'arere'akie mwaanie ahutana ooraha'aa.

⁸ Mala nga iini ko unue uri e ka'a ooraha'aa ike, nge iinonine ko eeroa mola maraana ni ngeena, na walaimolinge e ka'a ii'o ike aana.

⁹ Ta'e mala kie ko ha'ahoue mo ooraha'aa ikie hunie a God, nge kie sai noruto'o aana huni sae'aasie mo ooraha'aa ikie, aana ingeie e oodota'i na kei tohungai ha'arere'akie mwaanie ta'ena nga takalonga ikie.

¹⁰ Mala kie ko unue uri kie ka'a ooraha'aa ike, nge kie ko unue oto uri a God e sai eero, na

kie ko haata'inie uri kie ka'a sai rongo oto hunie walana.

2

¹ Maeni mwela ineu, no ko uusue oto urine huni'omu uri hunie omu ke su'uri ooraha'aa. Ta'e mala uri nga iini ko ooraha'aa, kie to'o aana taane iini huni pe'ikie aani erenga oolitaka pe'ie a Mama'a. Na ingeie oto a Jisas Kraes, iini e oodota'i ta'ingelu.

² Aana ingeie oto e ne'i uunu-olanga i saana Mama'a, nge e sai ha'a-oodohie mo ooraha'aa ikie. Na e ka'a ike ta'e mo ooraha'aa ikie hahaiteli, ta'e ahutana mo ooraha'aa mo iinoni aana walumalau oto no'one.

³ Kie ke si saie uri kie manata'inie a God, mala uri kie ko tola i sulie mo ha'atolanga ingeie.

⁴ Aana nga iini ko unue uri e manata'inie a God, ta'e e ka'a tola i sulie mo ha'atolanga ingeie, iini urine ingeie iinoni eero-eero mola na walaimolinge ha'ike aana.

⁵ Ta'e iinoni nge ko tola i sulie walana a God, ingeie oto iini nge ko tohungai manata diana hunie a God to'ohuu. Aana urine nge kie ke si manata'inie uri ikie mo iinoni ingeie to'ohuu.

⁶ Aana nga iini ko unue uri ingeie oto iinoni a God, nge ke ii'o oodota'i oto mala a Jisas Kraes e o'o'o ka'u.

Kie Ke Manata Diana Hunikie Hailiu, Aana Ha'atolanga Haalu A Kraes Ni Otona

⁷ Maeni eesiku, mei ha'atolanga nge no ko uusue huni'omu ie, e ka'a mei ola haalu ike. Mei ha'atolanga lalahu'e omu to'o aana taane oto

uure mai maholo omu aehota hiiwalaimoli, na mei ha'a-uusulinge omu rongoa taane oto.

⁸ Ta'e nga taa no ko uusue huni'omu ienini mei ha'atolanga haalu, ma'alana omu rongoa taane oto i na'o, aana kie si leesie tohungai ne'isaenga aana manata-diananga maholo kie leesie tolahana a Jisas. Na mwala kire sai leesie tohungai ne'isaenga aana no'one aamiu, aana rodohono ko suu oto, na tohungai raa-raa aana ha'a-uusulinge ingeie ko raa tahairaa oto ie i manatamiu.

⁹ Ta'ena nga iini ko unue uri ingeie i laona raa-raa, ta'e ko ngiduupu mola hunie aasine aana hiiwalaimolinge, nge ingeie mola ue i laona rodohono hule oto molana.

¹⁰ Ta'ena nga iini nge ko manata diana hunie aasine i lalo aana Kraes, nge ingeie e ii'o i laona raa-raa na nga ta'a-ta'a mei ola huni ha'atataroa mwala mwaanie hiiwalaimolinge ha'ike lo'u aana.

¹¹ Ta'e iini nge ko ngiduupu hunie aasine, ingeie e ii'o ue i laona rodohono, na ko lae-lae mola i laona rodohono, na e ka'a saie ike leu ko lae takoie, aena aana rodohono e ha'a-ulue oto maana.

¹² No ko uusu-uusu huni'omu, maeni mwela ineu, i sulie a Mama'a e sae'aasie oto mo ooraha'aanga i'omu i tehula'ana a Jisas Kraes.

¹³ No ko uusu-uusu huni'omu maeni rato ineu, aena aana omu saie oto iini e uure oto mai aehotalana.

No ko uusu-uusu huni'omu maeni saanau ineu, aena aana omu a'aila'asie iini tata'ala.

¹⁴ No ko uusu-uusu huni'omu maeni mwela ineu, aena aana omu saie oto a Mama'a.

No ko uusu-uusu huni'omu maeni rato ineu, aena aana omu saie oto iini e uure oto mai aehotalana.

No ko uusu-uusu huni'omu maeni saanau ineu, aena aana i'omu oto mo iini a'aila'a, na aena aana walana God e ii'o i lalo aamiu, na aena aana omu a'aila'asie iini tata'ala.

¹⁵ Omu ke su'uri manata diana hunie walumalau, wa nga mei ola lo'u aana walumalau. Mala uri omu ko manata diana hunie walumalau, nge omu ka'a manata diana ike hunie a Mama'a.

¹⁶ Aana mo tolahai ola aana walumalau ie mala saehanalilana mo ola sape ko heri huni'i, na saehanalinge aani leesilana mo ola, na tooha'inilaka haahie mo ola kie asui'i wa kie to'o aani, nga ta'a-ta'a mei ola aana walū ola ienini e ka'a uure ike mai mwaanie a Mama'a, ta'e kire mani uure mola mai mwaanie walumalau.

¹⁷ Walumalau na ahutana walū ola i laona nge mwala ko sae-saeto'o aani, kire kei meni ei'aa mola, ta'e iini ko tola i sulie saena God nge kei ii'o huu.

Mwaanie O Toli'aasie

Maelonga A Kraes E Eero'o

¹⁸ Maeni mwela ineu, mo dinge ooreta i na'ona a Kraes kei ooli lo'u mei oto ienini. Omu rongoa oto i na'o uri maelonga a Kraes kei lae mai. Oto ie mo maelonga hunge a Kraes ko haata'i oto, na aena urinena kie si saie uri ha'amangolana walumalau e kara'ini oto.

19 Mwala ngeena kire ka'a hiiwalaimoli ike mala ikie, na ikire nga mo tohungēi iinoni ikie ha'ike. Kire au'esu tararuru taane pe'ikie, ta'e kire oopa oto mwaanikie. Ikire nga mwala ha'ike lo'u aaka. Mala uri kire ke ne'ie nga mwala aaka, ha'alaa kire ii'o oto pe'ikie tara'asi. Ta'e aana kire oopa oto mwaanikie urine, e haata'inie oto uri nga ta'a-ta'a iini aada e ka'a ne'ie lo'u iinoni a Kraes mala ikie.

20 Ta'e i'omu, a Kraes e niie oto Li'oa Maa'i ingeie huni'omu, na omu meni saie oto walaimolinge.

21 Nou ka'a uusu-uusu ike huni'omu i sulie omu ka'a saie ike walaimolinge. Nou saie uri omu saie taane walaimolinge. Ta'e no ko uusu-uusu mola huni pe'i'omu hunie omu ke lio saie mo ha'a-uusulinge eero-eero, aana nga mei eeronga e ka'a uure ike mwaanie walaimolinge.

22 ?Oto kira tei ke'u mo iini kire sai eero liutaa? Ikire oto mo iini nge kire ko taateinge'inie uri a Jisas oto a Kraes, a Ha'a-uuritaka nge a God e haiholota'inie ka'u huni uusunge'inie mai. Iinoni urine nge ingeie maelonga a Kraes, aana ko meni leledie oto a Mama'a na a Kalena.

23 Aana iini ko leledie a Kale, nge ko leledie no'one a Mama'a. Ta'e iini e saeto'o aana a Kale, nge a Mama'a e ii'o no'one pe'ie.

24 Omu ke kineta'inie saemiu hunie nga taa nge omu rongoa oto uure mai aehotalana ke ii'o susu oto aamiu. Aana mala uri omu ke hiiwalaimoli tara'asi, ha'alaa omu ko ii'o susu pe'ie a Kale na a Mama'a.

25 Aana a Kale e haiholota'i huni niie maurihe huu hunikie.

²⁶ No ko uusue mo wala ienini huni'omu huni ha'apasuli'omu mwaanie mo iini nge kire ko sare ha'atakalo'omu.

²⁷ Ta'e i'omu, nou saie uri omu sa'a rongo ike hunire aana a Kraes e ne'ie Li'oa Maa'i oto i lalo aamiu. Na aena aana ko ii'o tara'asi i lalo aamiu, omu ka'a saeto'o aana ike lo'u nga iini hunie ke ha'a-uusuli'omu, aana Li'oa Maa'i ko ha'a-uusuli'omu oto aana ahutana walu ola, na nga taa ko ha'a-uusuli'omu aana, e to'ohuu na nga eeronga ha'ike. Oto omu ke ii'o susu i lalo aana a Kraes mala a Li'oa Maa'i e ha'a-uusuli'omu.

²⁸ Iau, maeni mwela ineu, omu ke ii'o susu oto i lalo aana a Kraes, uri hunie maholo kei ooli mei, kie ke su'uri me'u na kie ke su'uri masa i maana.

²⁹ Omu saie oto uri a Kraes ingeie e oodota'i. Oto e malisine uri omu ke saie lo'u uri ahutana mo kalena God, helelada e oodota'i no'one.

3

Ikie Mo Kalena God

¹ Leesie ka'u! Aamaka i Lengi e tohungēi manata diana paine hunikie mo iini kie ko lulu i sulie a Jisas. Manata-diananga ingeie hunikie e paine liutaa, ka'u hule aana e haara'inikie oto aana maeni kalena, na e ka'a satai ola mwaakule mola, ta'e ikie mo kalena oto to'ohuu. Na aena aana mwala aana walumalau kire ka'a manata'inie ike a God, nge kire ka'a manata'inikie no'one.

² Iau maeni malahuku, kie ne'i mwela oto a God, na kie ka'a saie ue uri a God kei oolisikie lo'u uri taa ta'au i Lengi. Ta'e kie saie taane oto uri maholo a Kraes kei ooli lo'u mei, kie kei heioolisi mala ingeie, aana kie kei leesie tohungana manikuluha'ana.

³ Na ahutaka nge kie ko lio-lio pe'ie maa'oohinge loosie maholo ngeena, kie ko kineta'inikie hunie kie ke ii'o rere'a oto mala a Kraes e rere'a.

⁴ Ta'e-ta'ena nga ooraha'aa ko waelie mo ha'atolanga a God, oto mo iini kire ko ooraha'aa kire ko heukama honosie a God eena.

⁵ Omu manata'inie oto uri a Kraes e lae mai huni ta'aasie ooraha'aa, na uri ingeie maraana nga mei ooraha'aanga ha'ike aana.

⁶ Oto nga iini ko ii'o i lalo aana a Kraes, e sa'a oora-ooraha'aa ike. Aana ta'ena nga iini nge ko talei lae pe'i ooraha'aa mola, e ka'a tohungai leesie ike a Kraes wa ke manata'inie.

⁷ Maeni mwela ineu, su'uri toli'aasie nga iini ke ha'atakalo'omu. Aana iini nge helelana e lae oto i sulie oodota'inge, iini urine e oodota'i oto, mala ka'u oto a Kraes e oodota'i.

⁸ Ta'e iini nge ko oora-ooraha'aa oto mola, iini a Pwelu Eero-eero eena, aena aana a Pwelu Eero-eero ingeie e uure ni ooraha'aala oto mai aehotalana. Na Kalena God e lae oto mai huni oho aasie mola mo esunge a Pwelu Eero-eero ngeena.

⁹ A tei nge e ne'ie oto kalena God, e ka'a oora-ooraha'aa ike, aena aana mei epu a God oto i lalo aana. Na aena aana a God oto aamana, e aasa hunie kei ooraha'aa lo'u.

¹⁰ Oto i leune kie sai lio saie uri a tei nge e ne'i kalena God, na a tei e ne'i kalena a Pwelu Eero-eero. Aana ta'ena nga iini nge helelana e ka'a oodota'i, wa ke manata diana hunie aasine, ingeie nga kalena God ha'ike.

Kie Ke Manata Diana Hunikie Hailiu To'ohuu Aana Saeka

¹¹ Uure oto mai aana maholo omu aehota hiiwalaimoli, omu rongoa oto tarau uri kie ke manata diana hunikie hailiu.

¹² Kie ke su'uri urihana a Kein wau i na'o, aana ingeie iini a Pwelu Eero-eero mola, na e horo maesie oto aasine, a Ebol. ?Aena e ue ka'u nge a Kein e horo'ie aasine urine? E horo'ie aena aana a Ebol e oodota'i, na ii'onga diana ingeie e haata'inie uri ii'olana a Kein e ka'a oodo.

¹³ Oto omu ke su'uri pangata'i, maeni eesiku, mala uri walumalau ko ngiduupu huni'omu.

¹⁴ Kie manata'inie oto uri kie tahisie nana-manga aana maenga na uri kie to'o aana oto maurihe. Kie manata'inie leune aena aana kie manata diana hunie mo eesike. Ta'e iini nge manata-diananga ha'ike aana, iini urine e ii'o susu ue i mamalutana maenga.

¹⁵ Ta'ena iini nge ko ngiduupu hunie aasine, ingeie oto iinoni horo-horo, na omu saie oto uri iini urine e ka'a to'o aana ike maurihe huu i lalo aana.

¹⁶ Na kie ko si lio saie tohungana manata-diananga aena aana a Kraes e toli'aasie mangona i tehula'aka. Oto ikie no'one kie ke mwa'e-mwa'e ni mae huni pe'ie mo eesike.

¹⁷ Lo'onga'i ke'u i sulie iini e to'o aana taane nga mo ola, na ko lee-leesie aasine ko si'oha'a ta'e hule aana e ka'a sare aamasie. ?Uri iinoni urine ko haata'inie taane manata-diananga a God? ! Ha'ike oto oo'oo!

¹⁸ Maeni mwela ineu, kie ke su'uri manamanata diana mola aani wawa wa aani wala, ta'e

manata-diananga to'ohuu nge ko haata'i aana nga taa kie ko esuie.

¹⁹ Mala uri kie ko manata diana hunikie hailiu urine, nge kie ko saie oto uri kie ii'o aana tala to'ohuu, na kie sa'a ma'u ike huni lae mai i saana God.

²⁰ Ta'e ma'alana ohe kie ko me'u-me'u ue, kie ke su'uri me'u-me'u lo'u, aena aana a God e saie walu ola i sulikie, na aamasinge ingeie e paine lo'u liutaa aana mo hiinge aana saeka.

²¹ Oto maeni malahuku, mala uri kie saie uri manataka e taha mola mwaanie roro'anga, nge kie sa'a ma'ute'inie ike laenga mai pe'ie nga mei ne'isaenga huni sukaa aana a God.

²² Na a God kei niie mola nga taa kie ko sukaa aana, aena aana kie ko tola i sulie mo ha'atolanga ingeie, na kie ko esuie mo ola e saeto'o aani.

²³ Na mei ha'atolanga ingeie ni otona, uri hunie kie ke hiiwalaimoli aana Kalena, a Jisas Kraes, na hunie kie ke manata diana hunikie hailiu, mala e unue oto hunikie.

²⁴ Mo iini ko tola i sulie mo ha'atolanga ingeie, nge kire ii'o oto i lalo aana, na ingeie oto i lalo aada. Na Li'oa Maa'i nge a God e niie hunikie ko haata'inie aaka uri ko ii'o to'ohuu oto pe'ikie.

4

Oohongie Mo Li'oa Uri Kire Uure

Mwaanie A God To'ohuu

Wa Ha'ike

¹ Maeni malahuku, omu ke su'uri hiiwalaimoli aana ahutana mo propet nge kire ko unue uri

kire ko ere oolitana a God, aana mo propet eero-eero hunge kire ko lae hailiu i laona walumalau, na mo li'oa eero-eero mola nge aada. Oto omu ke hola'i oohongie ka'u mo propet ngeena, hunie omu ke lio saie uri kire uure taane aana God to'ohuu wa ha'ike.

² Aana omu sai lio saie mo iini to'ohuu, aana Li'oa Maa'i a God ko unu tahanga'inie uri a Jisas Kraes e lae mai aano na e ne'i iinoni.

³ Ta'e mo iini kire ko taateinge'inie walaimolinge ngeena, nge Li'oa Maa'i a God ha'ike i lalo aada, ta'e li'oa e uure mola mwaanie Maelonga a Kraes ni ngeena. Omu rongoa oto uri li'oa ngeena kei lae mai, na e hule oto mai i leu i laona walumalau.

⁴ Maeni mwela ineu, i'omu mo iini a God eena, na omu a'aila'asie oto mo propet eero-eero, aena aana Li'oa Maa'i nge e ii'o i lalo aamiu, e saka liutaa aana li'oa i lalo aada mo iini ni welumalau.

⁵ Ikire ngeena, kire uure mone aana walumalau, oto ere-erenga ikire ko uure mola mwaanie ne'isaenga ni welumalau, na aena urine walumalau ko rongoa oto hunire.

⁶ Ta'e ikie mo iini oto a God. A tei nge e saie a God, nge kei rongoa hunikie, ta'e a tei nge e ka'a saie a God, nge e sa'a rongoa ike hunikie. Oto i leune lo'u, kie ke si lio saie li'oa aani walaimolinge na li'oa aani eeronga.

Manata-diananga E Uure Aana God

⁷ Maeni iinoni maa'i ineu, kie ke manata diana hunikie hailiu, aana manata-diananga e uure aana God. Ta'ena nga iini ko mana-manata

diana, nge ko haata'inie uri ingeie oto kalena a God na e saie a God.

⁸ Ta'e iini nge e ka'a mana-manata diana, ingeie e ka'a saie ike a God, aana a God oto aahu'ine manata-diananga.

⁹ A God e haata'inie manata-diananga ingeie hunikie aana e uusunge'inie mai ta'a-ta'a mwela moute'i ingeie i laona walumalau hunie kie ke si meuri oto i tehula'ana.

¹⁰ Tohungana manata-diananga ni otona. Manata-diananga ikie hunie a God e ka'a tohungei diana ike urine, ta'e ingeie ni e tohungei manata diana hunikie to'ohuu aana e uusunge'inie mai a Kalena uri hunie ke ne'i uunu-olanga huni tapa oolisie mo ooraha'aanga ikie.

¹¹ Maeni eesiku maa'i, oto mala a God e manata diana hunikie urine, nge ikie no'one kie ke manata diana hunikie hailiu.

¹² Ma'alana nga ta'a-ta'a iinoni e ka'a leesie ue a God, ta'e mala uri kie ko manata diana hunikie hailiu, nge a God ke si ii'o oto i lalo aaka, na manata-diananga ingeie ko tohungei eehu diana oto i lalo aaka.

¹³ A God e niie oto Li'oa Maa'i ingeie naka, na aena leune kie sai diana aana uri kie ii'o susu oto i lalo aana God na ingeie oto i lalo aaka.

¹⁴ Na melu leesie oto a Jisas aana maameelu, na melu ko ha'arongoa oto walumalau uri a God e uusunge'inie mai a Kalena hunie ke ne'ie a Ha'a-uuri hunie ahutana mwala aana walumalau.

¹⁵ Oto aena urinena, ta'ena nga iini ko hii-walaimoli na ko unu tahanga'inie uri a Jisas

ingeie oto Kalena God, nge a God ko ii'o susu oto i lalo aana, na ingeie i lalo aana God.

¹⁶ Aena urine, kie manata'inie manata-diananga nge a God e manata diana hunikie aana, na kie ko noruto'o oto aana.

A God ingeie oto aahu'ine manata-diananga, na iini ko ii'o susu aana manata-diananga, nge ko ii'o susu aana God otona, na a God ko ii'o susu oto aana.

¹⁷ Na mala uri manata-diananga ingeie ke tohungēi eehu diana oto i lalo aaka urine, na ii'olaka mai welumalau ke urihana tolahana a Kraes, nge kie sa'a ma'ute'inie ike uuranga i na'ona God aana hai dinge ni leinge.

¹⁸ Mala uri kie ko me'u-me'u, nge kie ka'a ii'o susu ike aana manata-diananga a God hunikie, aana kie lo'onga'inie mola ha'amotaahinge. Ta'e kie sa'a ma'u ike, aena aana tohungēi manata-diananga a God ko ta'aasie mola ta'ena nga ma'unge mwaanikie.

¹⁹ Oto ikie, kie ko mana-manata diana aena aana a God oto e hola'i manata diana hunikie.

²⁰ Mala nga iini ko unue uuri, "Nou manata diana hunie a God," ta'e ko ngiduupu mola hunie aasine, ingeie ngeena iinoni eero-eero mola. Aana e aasa kei manata diana hunie a God, iini e ka'a lee-leesie, mala uri e ka'a sai manata diana hunie aasine, iini nge ko lee-leesie tarau.

²¹ Na a Kraes e niie ha'atolanga hunikie uuri, "A tei ko manata diana hunie a God, ke manata diana no'one hunie aasine."

5

Hiiwalaimolinge Aana A Jisas E A'aila'asie

Mola Walumalau

¹ Ta'ena nga iini ko hiiwalaimoli aana a Jisas uri ingeie a Kraes, a Ha'a-uuritaka nge a God e haiholota'inie ka'u huni uusunge'inie mai, nge iinoni ngeena e hute haalu mala ngaeta kalena God. Na ta'ena nga iini ko manata diana hunie Mama'a i Lengi, nge ke manata diana no'one hunie mo iini nge e hute aana.

² Mala uri kie ko manata diana hunie a God pe'i tola i sulilana mo ha'atolanga ingeie, nge kie saie uri kie ke manata diana no'one hunie mo kalena God.

³ Kie ko haata'inie manata-diananga ikie hunie a God aana tola i sulilana mo ha'atolanga ingeie. Na mo ha'atolanga ingeie e sa'a aasa ike hunikie,

⁴ aena aana ta'ena nga iini e ne'i kalena God oto, ko a'aila'asie mola walumalau aani noruto'onga aana Kraes.

⁵ ?A tei ni e a'aila'a honosie walumalau? Iini nge ko hiiwalaimoli uri a Jisas ingeie Kalena God ha'alaa.

⁶⁻⁸ Na e oolu mei ola nge kire ko unu ha'a-oaie hunikie uri a Jisas ingeie Kalena God to'ohuu. Eetana oto mei wei aana loto-maa'inge, na ruana oto mei epu aana maenga. Nga taa e rau aana e ro maholo ngeena kire mani ha'awalaimoli'aa uri a Jisas Kraes Kalena God to'ohuu. Oto mei epu no'one ko haata'i diana aana uri leune e to'ohuu, na mei wei mola maraana ha'ike. Na oolune oto Li'oa Maa'i nge ko unue i laona saeka uri leune e to'ohuu, aena aana Li'oa Maa'i oto walaimolinge. Na e oolu mei olana kire mani

ere sada uri a Jisas Kalena God oto to'ohuu.†

⁹ Mala uri kie ko hiiwalaimoli aana nga taa iinoni ko unu-unue, nge kie ke hiiwalaimoli no'one aana Jisas, aena aana nga taa a God e unue e paine liutaa, na ingeie maraana e unu ha'a-oaie a Kalena.

¹⁰ Ta'ena nga iini ko hiiwalaimoli aana Kalena God, e saie uri nga taa a God e unue e to'ohuu. Ta'e iini e ka'a hiiwalaimoli aana a God, nge ko unue oto uri a God e sai eero, aena aana e ka'a hiiwalaimoli ike aana nga taa a God e unue i sulie a Kalena.

¹¹ A God e unue uri e niie oto maurihe huu hunikie, na uri mei meurihe ngeena nge oto i lalo aana a Kalena.

¹² Oto a tei nge e to'o aana a Kale i lalo aana, nge e to'o aana mei meurihe ngeena. Ta'e a tei nge e ka'a to'o aana Kalena God i lalo aana, e ka'a to'o aana ike nga mei meurihe i lalo aana.

Kie To'o Aana Oto Maurihe Huu

¹³ No ko uusue walu ola ienini huni'omu, mo iini omu hiiwalaimoli aana satana Kalena God, hunie uri omu ke manata'inie uri omu to'o aana oto maurihe huu.

¹⁴ Na hiiwalaimolinge ikie aana God otona, uri kie ko sukaa ta'ena nga mei ola i sulie saena, na ko rongo oto hunikie.

¹⁵ Na aana kie ko manata'inie oto ko rongo hunikie aana ta'ena nga sukanga i sulie saena,

† **5:6-8** 5:6-8 Erenga ni Krik e ka'a tohungēi matapwa ike i leu. Ngaeta mo iini kire lo'onga'inie uri mei wei na mei epu a John ko ere i suli'i ko ha'a-aamasito'okie aana mei wei na mei epu e aahe mwaanie sapena Jisas maholo ramo e otomie papara'ana aana noma. Leesie Jon 19:34.

ka'u kie saie oto uri kie kei hele aana nga taa kie sukaa aana.

¹⁶ Oto maholo kie ko leesie ngaeta aasike aani hiiwalaimolinge ko esuie nga mei ooraha'aa, e malisine kie ke aarenga'i talana. Oto a God ke si hoda rere'a aana saena hunie ke mauri. Ta'e nou ka'a ere ike i sulie mo iini kire ko aatopuri aana God na ko ii'o mola hunie aaelanga. Ooraha'aa urine e adona maenga huu taane, na nou ka'a unue ike uri kie ke aarenga'i talana mo iini kire ko ooraha'aa urine.†

¹⁷ Ta'ena nga ooraha'aa mwala ko esuie kire dau hu'isie a God ni ngeena, ta'e ngaeta mo ooraha'aa kire sai oonisae mwaani'i hunie a God ke sae'aasi'i.

¹⁸ Kie manata'inie oto uri ta'e-ta'ena nga iini e hute aana a God, e ka'a talei oora-ooraha'aa ike, aana a Kalena God ko kineta'inie mwaanie uri Na'ohai Iini Tata'ala, a Pwelu Eero-eero, e kopi aana huni waelie.

¹⁹ Kie manata'inie oto no'one uri ikie mo kalena God, ma'alana ahutana mwala lo'u i laona walumalau kire ii'o mola i mamalutana a Pwelu Eero-eero.

²⁰ Na kie manata'inie oto no'one uri a Kalena God e lae mai na e niie oto saenanaunge naka, uri hunie kie ke manata'inie Iini To'ohuu. Na mauriha'aka oto i lalo aana Iini To'ohuu, aana ikie i lalo aana Kalena, a Jisas Kraes. Ta'e

† **5:16** 5:16 A Jon ko ere i sulie mo iini nge kire unue i na'o uri kire hiiwalaimoli, ta'e lae-lae saeda e hau lo'u, na kire ko ngidupu hunie walaimolinge nge a Li'oa Maa'i e haata'inie i sulie a Jisas. A Jon e unue aana 1 Jon 2:19 uri hiiwalaimolinge mo iini urine e ka'a to'ohuu ike. Oto mo iini urine kei lae mola i laona maenga huu. Leesie Mak 3:29 na Hibru 6:4-8.

ingeie mola tohungēi God, na ingēie oto aahu'ine maurihe huu.

²¹ Aena urine, maeni mwela ineu, omu ke kineta'inie saemiu mwaanie omu rongo hunie mo ha'a-uusulinge eero-eero, aana o ko deu urine, nge o ka'a paloa ike tohungēi God, ta'e o ko palo-paloa mola mo god eero-eero.†

† **5:21** 5:21 Mo god eero-eero e ka'a mola mo nunui ola wa mo aakalo wa mo li'oa aela hali'ite, ta'e ikire no'one ta'ena nga ola nge kie ko ha'apaina'aa liutaa aana God, wa saeka ko heri hunie liutaa aana oodo-oodonga a God.

**Tataroha Diana i Sulie Aalaha Ikie a Jisas
Kraes
The New Testament in the Sa'a language of the
Solomon Islands
Niu Testament long langguis Sa'a**

copyright © 2005 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Sa'a

Translation by: SITAG

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2023-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 13 Dec 2023

755c0440-93fa-5020-9311-ff68dce92d1d